

Samhällsinformation

Kyrktrappan

Församlingsblad
Svenska kyrkan i Mariefred
Våren 2026

Tema:
Musikens kraft

Musik som bär

Musikens roll
i gudstjänsten

Kyrkans
musikskatt

Påskens
budskap

**Svenska
kyrkan**

När tonerna knoppas

Våren smyger sig på, nästan som en stillsam melodi. Först hör vi takdroppet, sedan koltrastens försiktiga sång i skymningen. Medan naturen långsamt vaknar, går vi samtidigt in i kyrkoårets mest omtumlande tid. Det är en tid då temat för detta nummer, ”Musikens kraft”, blir mer levande än någonsin – som om musiken hjälper oss att både lyssna, känna och förstå det som ligger framför oss.

Musiken har en sällsynt förmåga att klä våra innersta känslor i ljud. När vi nu går in i stilla veckan får musiken bära vårt allvar. Den låter oss vara kvar i långfredagens tystnad och sorg en stund. Men musiken påminner oss också om att det inte slutar där – mörkret får inte sista ordet.

Precis som våren bryter igenom den frusna marken, förbereder vi oss för påskdagens stora crescendo – när vi tillsammans sjunger ut glädjen över att livet vinner. I församlingen är musiken det band som flätar oss samman, oavsett om vi sjunger i kör, sitter i kyrkbänken eller lyssnar till en ensam orgel.

I detta nummer av Kyrktrappan får du möta människorna bakom tonerna och läsa om hur musiken fungerar som en bro mellan det mänskliga och det heliga. Låt musiken vara din följeslagare under vandringen från fastans grepp mot påskens glädje.

Välkommen in i en vår fylld av klanger!

Josephine Hiller, Redaktör

*Se, vintern är slut, regntiden är förbi.
Blommorna visar sig på marken,
turturduvan hörs i vårt land.*

— Höga Visan 2:11-12

I detta nummer

- 3 Från moll till dur – påskens sång om hopp
- 4 Musikens roll i gudstjänsten
- 5 Musik som bär
Musik i Bibeln
- 6 Magnifikat – Marias lovsång
Kyrkans musikskatt
- 7 Klangskatter i Mariefreds kyrka
- 8 Frida Stjärnholm – om psalmsång, kallelse och gemenskap
- 10 Musiken som bro och diakonin som möte – välkommen Annelie!
- 11 Felix Rylander: Från ungdomskör till livslång sångglädje
- 12 Påskens budskap: Hopp i svåra tider
- 13 En vandring genom stilla veckan
- 14 Pesach och den kristna påsken
- 15 Färggladda påskägg
- 16 Ägg, korset och livet – så hänger de ihop
- 17 Upplev påskens drama på torget i Mariefred
Påsk i Mariefreds församling
- 18 Palmsöndag i Filippinerna
- 19 Pasaka – påskens hopp i kenyansk tradition
- 20 Lilla Kyrktrappan
- 19 act Svenska kyrkans fasteaktion
- 22 Kyrkliga ord
- 23 Bondängen

Från moll till dur – påskens sång om hopp

Vi går mot vår. Ljuset dröjer sig kvar allt längre över Mälarens vatten, knoppar brister och fågelsången återvänder. Vi firar snart påsk – kyrkans största högtid. I Svenska kyrkan står påskan i centrum: berättelsen om Jesus Kristus som uppstod efter att ha blivit korsfäst, hur han besegrade döden, hur mörker förvandlas till ljus, hur sorg vänds i glädje och hur livet segrar över döden.

Påskens budskap bärs inte bara fram i ord – det sjungs. Redan i den första kristna kyrkan var sången ett sätt att hålla fast vid hoppet. Genom århundradena har människor uttryckt tro, tvivel, bön

Natalia Araya

JOSEPHINE HILLER

och jubel i psalmer och musik. I Bibeln möter vi lovsången som en självklar del av tron – när orden inte räcker, tar sången vid.

Musiken har en särskild kraft. Den kan öppna det som är stängt, trösta det som gör ont och ge röst åt det vi inte själva förmår formulera. Under stilla veckan rör vi oss genom allvaret i långfredagens toner – ofta lågmälda, nästan viskande – fram till påskdagens jublande ”Kristus är uppstånden!”. I det steget från moll till dur speglas hela den kristna tron: att Gud inte överger, att kärleken bär, att nytt liv är möjligt.

Kanske har du en särskild påskpsalm som följt dig genom livet. Kanske minns du en körsång som berört dig djupt, eller hur kyrkorummets orgel fyllt dig med frid. I vår församling får vi ta del av rik musikverksamhet – körer, kantorer och solister som med sina gåvor hjälper oss att ana något av himlens ton mitt i vardagen här i Mariefred.

I en tid då många bär på oro kan musiken bli en plats för vila och hopp. Den påminner oss om att vi hör samman – med varandra och med Gud. När vi sjunger tillsammans bär vi varandras tro. När någon inte orkar tro själv, kan församlingens sång få bli det hopp som håller.

Så låt oss i vår ta emot både påskens budskap och musikens kraft. Låt oss samlas, fir

gudstjänst, lyssna, sjunga och dela hoppet. Må uppståndelsens glädje få klinga – inte bara i kyrkans rum, utan i våra hem, på våra gator och i våra hjärtan. Välkomna in i kyrkan och ta del av påskens berättelser.

Bön:

Uppståndne Kristus, du som bryter mörkret med ditt ljus och fyller världen med nytt liv, låt påskens hopp få leva i oss. När våra ord inte räcker, låt sången bära vår tro. När våra hjärtan är tyngda, låt din kärlek ge oss mod. Välsigna vår församling i Mariefred, våra hem och våra liv. Gör oss till bärare av ditt ljus och låt din glädje få klinga genom oss Amen.

Jag önskar er alla en välsignad och glad påsk.

Varm hälsning,

Natalia Araya
Kyrkoherde

Musikens roll i gudstjänsten

När vi kliver in i Mariefreds kyrka och hör orgelns första toner, händer något med oss. Vi lämnar vardagens brus bakom oss och träder in i en annan tid. Musiken i kyrkan är inte bara vacker bakgrund eller underhållning – den är en aktiv tjänare som bär både bönen och ordet.

Orden i en psalm får en ny dimension när de bärs fram av en melodi. Musiken har en unik förmåga att nå platser i det mänskliga hjärtat där vanliga ord ofta stannar vid ytan. I gudstjänsten fungerar den som en brobyggare mellan det synliga och det osynliga, mellan människan och det gudomliga..

I gudstjänsten är musiken en ”ordlös förkunnelse”. När vi lyssnar till ett preludium eller en körhymn,

predikar musiken för oss på sitt eget språk. Den kan uttrycka den djupaste sorg, den högsta glädje eller en stilla förtröstan – känslor som är centrala i vår tro men som ibland inte ryms i ord. Därför blir väl valda psalmer och musikstycken särskilt betydelsefulla vid tillfällen som begravingar, där de gör stunden personlig och ger röst åt det vi känner men inte alltid kan klä i ord.

Musikens uppgift är att tjäna gudstjänsten och oss som deltar. Ingångstonerna förbereder oss genom att stilla våra splittrade tankar, psalmerna förenar våra röster, och postludiet sänder oss vidare med kraft, hopp och glädje. När vi sjunger tillsammans i bänkarna händer något med gemenskapen; musiken raderar för en stund ut gränserna mellan oss

och påminner oss om att vi hör ihop.

Ibland är musikens kraft som störst när den är som enklast. En ensam ton, en välbekant melodi eller den totala tystnaden efter att det sista ackordet klingat ut i kyrkvalven. I dessa stunder blir musiken en tjänare åt stillheten. Den hjälper oss att lyssna inåt, mot den ”stilla susning” där Gud ofta talar.

Nästa gång du sitter i kyrkbänken och hör orgeln brusa eller kören stämma upp, prova att sluta ögonen en stund. Låt musiken vara den tjänare den är menad att vara: en hand som leder dig närmare dig själv, närmare din nästa och närmare Gud.

Josephine Hiller

En guide till kyrkans musik

Har du funderat på skillnaden mellan en koral och en motett? Här förklarar vi de vanligaste musikformerna du möter i våra gudstjänster och konserter.

Koral – Vår gemensamma röst

Koralen är den klassiska psalmen som vi alla sjunger tillsammans. Det är en enkel och trygg melodi som bärs av församlingens gemensamma röst. Här får alla vara med och uttrycka tro, hopp och glädje i en sång som förenar oss.

Motett – När stämmorna flätas samman

En motett är ett körverk där de olika rösterna – sopran, alt, tenor och bas – sjunger olika melodier

som vackert flätas in i varandra. Det skapar en rik och fyllig klang som ofta används vid högtider för att ge extra glans åt firandet.

Liturgisk sång – Gudstjänstens samtal

Den här musiken fungerar som ett musikaliskt samtal under gudstjänsten. Det handlar ofta om ”växelsång”, där prästen eller kören sjunger en rad och församlingen svarar med en kort melodi. Det är musik som hjälper oss att stanna upp och fördjupa den andliga upplevelsen i stunden.

Källa: Kyrkohandboken för Svenska kyrkan samt Nationalencyklopedins definitioner av kyrkomusikaliska termer.

Musik som bär

Från vaggvisa till farväl: Musik vid livets högtider

Musiken följer oss genom hela livet. Den finns där i livets stora stunder.

Vid dopet ligger tonerna som ett mjukt täcke omkring barnet – vaggvisans lugn, psalmens stilla löfte om liv och trygghet. Varje ackord blir ett ord av kärlek, varje melodi en bön för framtiden. I dessa första toner rymms både förundran och hopp, en stilla viskning om att livet är mottaget som en gåva.

Vid vigseln stiger musiken som ljus genom kyrkfönstren. Den bär löftet om gemenskap, som om varje ton väver samman två liv till en gemensam rytm. Marscher, serenader och psalmer talar om kärlekens både glädje och allvar, om löften som sträcker sig bortom nuet. Musiken ger röst åt det ordlösa – åt det heliga i att välja varandra.

Vid begravningen blir musiken ett språk för det obeskrivliga. Den bär både tyngd och tröst. Ett stycke som Ave Maria eller en sorgesång blir en plats för minnen. När den sista tonen klingat ut tar tystnaden vid. Den känns inte tom. Den rymmer både saknad och hopp.

Tystnadens musik

Tystnaden är musikens efterklang. Den bär känslorna vidare. Efter en psalm eller ett orgelstycke kan stillheten i kyrkan bli djup och rofylld. Det är ett ögonblick där själen får vila. Tystnaden bär spår av det som nyss hördes. Den säger det som varken ord eller toner riktigt kan uttrycka. Här får hjärtat tala i fred.

Josephine Hiller

Musik i Bibeln

Musik har alltid haft en central plats i Bibeln och den religiösa traditionen. Kung David, Israels kung och skickliga musiker, skrev många av psalmerna i Psaltaren, som används än idag i både judisk och kristen gudstjänst. Psalmerna uttrycker allt från sorg och klagan till jublande lovsång och tacksamhet, vilket visar musikens kraft att spegla människans känsloliv inför Gud.

Redan i Gamla testamentet ser vi exempel på lovsång. Efter räddningen från Egypten sjöng Mose och Israels folk till Gud (2 Mosebok 15:1–2), och

psalmer som Psaltaren 100:1–5 uppmanar alla att tjäna Gud med jubel. Leviterna i templet ledde daglig lovsång (1 Krönikeboken 16:8–36). Lovsång uttrycker också tacksamhet i svåra tider, som när Hanna hyllade Gud efter att ha fått sin son Samuel (1 Samuelsboken 2:1–10), eller när Paulus och Silas sjöng i fängelset trots svåra omständigheter, vilket leder till ett mirakel (Apostlagärningarna 16:25).

Musik blir ett sätt att fördjupa bönen och uttrycka tro mer direkt än med bara ord. I Bibeln används musik för lovsång, klagovisor

och glädjesånger. Den fungerar som en bro mellan människans innersta känslor och det gudomliga, och visar att musik och tro är tätt sammanflätade.

Josephine Hiller

Magnificat - Marias lovsång

I Bibeln hittar vi en av de mest kraftfulla bönerna genom tiderna: *Magnificat*. Det är Marias egen lovsång, en text som i århundraden har gett röst åt hopp, tacksamhet och längtan efter rättvisa.

Namnet Magnificat kommer från den latinska öppningsfrasen: ”Magnificat anima mea Dominum” (”Min själ prisar Herren”).

Texten finns i Lukasevangeliet (1:46–55). Maria har precis fått veta att hon ska bära Guds son

och besöker sin släkting Elisabet. I glädjen över Guds löften brister Maria ut i denna lovsång. Det är inte bara en personlig tacksägelse, utan en profetisk vision om en värld där Gud vänder upp och ner på perspektiven: där de förtryckta lyfts upp och de hungriga mättas.

Magnificat har en speciell plats i kyrkans liturgi:

• Vesper och aftonbön: I den kristna traditionen är Magnificat en central del av tidegårdens aftonbön. Texten

läses eller sjungs vid särskilda kvällsgudstjänster och högtider, även om vesper inte firas dagligen i alla kyrkor.

• Musik: Genom musikhistorien har otaliga tonsättare skapat verk baserade på texten. Den mest berömda versionen är förmodligen Johann Sebastian Bachs storslagna Magnificat, men den finns i allt från enkla psalmer till moderna körverk.

Josephine Hiller

Kyrkans musikskatt

Kyrkan bär på en rik musikskatt som har vuxit fram under århundraden. Genom orglar, sång och gemensamt musicerande har musiken varit en självklar del av kyrkans liv och människors vardag. Den har burit tro, hopp och gemenskap – från generation till generation.

Orglarna i kyrkan – historia och klang

Orgeln har länge kallats instrumentens drottning och har en särställning i kyrkan. Med sina många pipor och register kan den skapa allt från stillsam eftertanke till mäktigt feststämning. Varje orgel är unik och speglar både sin tid och sitt rum. I kyrkorna runt om i bygden finns orglar som har ackompanjerat gudstjänster,

bröllop, dop och begravningar genom årtionden, ibland århundraden. Orgelns klang binder samman det förflutna med nuet och ger kyrkorummet dess särskilda ljudlandskap.

Från gregoriansk sång till modern lovsång

Kyrkomusiken rymmer en stor bredd. Den sträcker sig från den tidiga gregorianska sångens enkla, meditativa melodier till dagens moderna lovsång och körmusik. Genom historien har nya musikaliska uttryck vuxit fram, men syftet har varit detsamma: att lovsjunga Gud och ge människan ett språk för tro, bön och känslor. Psalmer, hymner och körverk fortsätter att förnyas, samtidigt som de vilar på en lång tradition.

Kyrkomusikens plats i bygden – förr och nu

Förr var kyrkan ofta bygdens självklara musikaliska centrum. Här samlades människor för att sjunga, lyssna och delta i musikaliska högtider. Än idag spelar kyrkomusiken en viktig roll i lokalsamhället – genom gudstjänster, konserter, körverksamhet och öppna musikstunder. Kyrkans musikskatt är inte bara ett arv att bevara, utan något levande som fortsätter att formas i mötet mellan tradition och nutid.

Josephine Hiller

Klangskatter i Mariefreds kyrka

I Mariefreds kyrka möts tre sekler av svenskt och europeiskt musikhantverk. Kyrkan utgör en betydande miljö för det svenska kulturarvet, där musiken genom århundradena har intagit en central roll i församlingens liv. Här har toner burit gudstjänst, konsert och stilla meditation genom generationer, och fortsatt att forma kyrkorummets identitet.

De instrument som idag ljuder i kyrkan – piporgeln, flygeln och cembalon – vittnar om såväl historisk kontinuitet som lokalt engagemang och hantverksskicklighet av högsta klass. De representerar inte enbart olika epoker, utan också människors hängivenhet, konstnärligt mästerskap och en levande tradition av musik i kyrkans tjänst.

Tillsammans bildar de ett klingande kulturarv, där historia och samtid möts i samma rum – och där musiken fortfarande får tala med både dåtidens och nutidens röst.

Piporgeln – Ett monument över svenskt orgelbyggeri

Kyrkans orgelverk har anor som sträcker sig till år 1786. Det uppfördes ursprungligen av den privilegierade orgelbyggaren Olof Schwan, en av landets främsta företrädare för yrket under det sena 1700-talet. Orgelns fasad betraktas i dag som en av de mest betydelsefulla och konstnärligt värdefulla i Sverige.

Trots tidens gång rymmer instrumentet alltså spår av

Detta historiska fotografi från tiden före ombyggnationen 1883 visar att orgelns yttre gestalt förblivit oförändrad genom seklerna. Trots förändringar i kyrkorummets utformning har orgelns fasad bevarats, som ett bestående monument över äldre tiders orgelbyggarkonst.

Schwans mästerskap. Av det ursprungliga verket återfinns i dag:

Rörflöjt 8' (tidigare Gedacht 8')
Spetsflöjt 4'

Principal 4' (stora oktaven, placerad i fasaden)

Under åren 1979–1982 genomfördes en omfattande rekonstruktion och ombyggnad av Mats Arvidsson, Stallarholmen. Arbetet leddes under sakkunnig kontroll av domkyrkoorganist Rolf Stenholm i samråd med kyrkokantor Bengt Norberg. Projektet förverkligades genom ett hängivet arbete av kyrkorådets orgelkommitté, bestående av Karin Björkwall, Mats Diös och Hans Fäldt.

Flygeln

Kyrkans flygel, av märket Yamaha, anskaffades i början av 1990-talet. Instrumentet är en symbol för lokalt engagemang; för att finansiera köpet anordnade pianisten Lars Roos och kyrkomusikern Bengt Norberg en serie konserter och offentliga generalrepetitioner. Intäkterna gick till en flygelfond som sedermera gjorde inköpet möjligt.

Cembalon

Cembalon är ett mästerverk byggt 1989 av Mats Arvidsson. Det är ett enmanualigt instrument med två 8-fotsregister och ett 4-fotsregister. Instrumentet är byggt efter en modell från 1779 av J.P. Bull i Antwerpen.

Locketts insida pryds av en målning utförd av den lokala Mariefredskonstnären Harry Karlsson.

JOSEPHINE HILLER

Cembalon i Mariefreds kyrka. Instrumentet förenar flamländsk barocktradition med lokal konst av Harry Karlsson.

En aning av paradiset – om psalmsång, kallelse och gemenskap

Musiken är mer än vacker inramning i kyrkan – den bär bön, gemenskap och tro. För kyrkomusikern Frida Stjärnström är musiken en tjänst, en kallelse och ett gemensamt språk som förenar församlingen. I ett samtal med Frida berättar hon om musikens roll i gudstjänsten, psalmsångens kraft och varför en sjungande kyrka är något av det starkaste hon vet.

Musiken har alltid haft en självklar plats i kyrkans liv, men för kyrkomusikern Frida Stjärnström är den mer än tradition och skönhet – den är en tjänst. Frida har varit en del av kyrkans musikliv sedan hon var fem år gammal och har arbetat som kyrkomusiker på deltid sedan 2016 och heltid sedan 2020. Själv beskriver hon sin väg in i yrket som en kallelse, en känsla som vuxit sig starkare ju mer hon fått verka i kyrkans rum och sammanhang.

– För mig är det viktigt att ha en ödmjuk inställning till att mitt musicerande är till för församlingen, säger hon.

I gudstjänsten ser Frida musiken som något som förstärker helheten. I bästa fall blir den, som hon själv uttrycker det, ”grädden på moset” – det som sätter toner på det som sägs i texter och predikan, och som hjälper oss att känna glädje, engagemang och delaktighet. Inte minst i högmässan spelar psalmerna och den liturgiska musiken en avgörande roll för den gemenskap som delas.

När hon får frågan om vilka musikstycken som har allra störst kraft är svaret tydligt:
– En psalm som sjungs av alla. Delaktigheten är det som bär musiken.

När orden inte räcker
Musikens förmåga att uttrycka känslor som glädje, sorg och tacksamhet är central i kyrkans liv. Frida menar att få saker berör människor på djupet på samma sätt som musik gör. Just därför är ansvaret stort – musiken behöver framföras med omsorg och kvalitet för att verkligen bli det verktyg den kan vara.

Hon arbetar brett med repertoaren och låter ofta söndagens tema och texter styra musikvalet i gudstjänsterna. Vid konserter tycker hon om att arbeta tematiskt och lyssnar gärna till församlingsbornas önskemål. Gamla och nya psalmer har alla sin givna plats, och Frida lyfter särskilt fram psalmboken som en rik skatt.

– När text, melodi och gudstjänstens olika delar möts i

Frida Stjärnström, kyrkomusiker

perfekt harmoni, då uppstår något som är svårt att sätta ord på. Kanske är det det gudomliga.

En sjungande kyrka

Det som berör Frida allra mest är inte ett enskilt stycke eller ett särskilt tillfälle, utan själva upplevelsen av en sjungande församling.

– En psalm där majoriteten sjunger med är alltid lika starkt. Det är då musiken verkligen blir gemensam bön.

Hon beskriver musiken som en bärande kraft där församlingen tillsammans får be, tacka, hoppas och glädjas. Gemenskapen som uppstår i sången förstärker också känslan av Guds närvaro. Med Augustinus ord: ”Qui bene cantat

bis orat” – Den som sjunger väl ber två gånger.

Månadens psalm – en levande skatt

Ett uttryck för Fridas engagemang för psalmsången är initiativet ”Månadens psalm”, som sedan ett år tillbaka hålls en lördag i månaden före helgmålsbönen. Tanken är att lyfta psalmen och Svenska psalmboken som en levande del av kyrkans tro och bekännelse.

– Jag vill ge möjlighet att lära känna psalmen på djupet – dess historia, teologi och musik – men också att faktiskt hinna lära sig den, säger Frida.

Genom att använda samma psalm under hela månaden i gudstjänster och verksamheter skapas igenkänning och trygghet. Valet av psalm görs med omsorg, med hänsyn till kyrkoåret, texterna och inte minst sångbarheten.

– Allt för att skapa en gudstjänst där delarna möts i harmoni, som en aning av Paradiset.

Välkommen med på
FÖRSAMLINGSRESA
till Nyköping

ONSDAG 6 MAJ
(heldag)

Detaljerat program och
information finns på
www.svenskakyrkan.se/mariefred

Frågor och kontakt:
marianne.lindgren@svenskakyrkan.se
076 809 96 88

Psalmen i hjärtat: församlingsbor berättar

Kyrktrappan har bitt fem personer att dela med sig av sin favoritpsalm – ord och toner som burit dem genom olika skeden i livet.

Psalm 201: ”En vänlig grönskas rika dräkt”

- Jag har valt psalm 201, som än idag frammanar minnet av den förväntansfulla känsla jag bar på som barn i kyrkbänken under skolavslutningarna. Jag minns finklänningen och den svindlande känslan av att ha ett oändligt sommarlov framför mig.

Melodin är ljuv och texten djupt poetisk. Psalmen berör inte bara livets skönhet utan också vår egen förgänglighet, vilket väcker en stämning av eftertanke och inre ro.

Caroline Kits, ideell medarbetare

Psalm 210: ”Jag lyfter ögat mot himmelen” & Psalm 217: ”Gud, för dig är allting klart”

”Valet av psalmer väcker starka minnen från olika skeden i mitt liv. Under min uppväxt var jag ofta hos min mormor, och på kvällarna sjöng hon alltid psalm 210. Det skapade en stund av andakt som lever kvar som ett mycket fint minne.

Psalm 217 sjöng vi regelbundet under min konfirmationstid då vår präst var mycket förtjust i den. Den har sedan dess dröjt sig kvar hos mig. Psalmen förmedlar att Gud alltid är närvarande, även när livet känns mörkt och tungt: ’Mörkret är ej mörkt för dig och i dunklet ser du mig’.

Texten påminner oss om att vi efter en tung period kan nå en punkt där vi ser en djupare mening: ’Läk mitt öga att jag ser / hur du är i det som sker’. När den egna orken sviker får vi överlämna oss och vila i förvissningen om att det är Guds kraft vi lever av.

Monia Thuresson, präst

Psalm 122 “Dagen är kommen” & Psalm 769 “Gud, i dina händer”

När jag växte upp deltog vår familj varje år i julottan. Mina moster Nancy var ofta med och moster Nancy var medlem i baptistkyrkan. Ett kärt minne är när hon sjöng med i psalm 122 “Dagen är kommen”, högt och tydligt även om vi som barn också skämdes lite när hon hördes över hela kyrkan.

Psalm 769, ”Gud, i dina händer”, har jag också ett härligt minne av. Jag gick Svenska kyrkans grundkurs på stiftsgården i Rättvik och ofta fanns det konfirmander på plats. Vid middags- och kvällsbönerna var kapellet fullsatt och alla sjöng med. Det märktes verkligen hur viktig musiken är i gudstjänsten – igenkänningens glädje och kraften i att sjunga tillsammans. Jag tycker att texten i den psalmen säger så mycket om tilliten till livets Gud.

Marianne Lindgren, diakon

Musiken som bro och diakonin som möte – välkommen Annelie!

Vi har glädjen att presentera vår nya kantor, Annelie Spånberger. Med en bred musikalisk bakgrund och ett hjärta som klappar extra för det mänskliga mötet, tar hon nu plats vid orgeln och i vår församlingsgemenskap. Annelie kommer att arbeta tillsammans med vår kyrkomusiker Frida Stjärnström, och tillsammans bildar de nu församlingens musikaliska team.

Annelie bor i Åkers styckebruk med sin man och deras två hundar. Hon har en gedigen bakgrund som musiker och har arbetat som kantor sedan 2015. Men hon bär också med sig en annan viktig dimension i sitt arbete – hon vigdes nämligen

till diakon 2023. För Annelie är dessa två roller inte separata, utan snarare ett naturligt flöde.

– Diakonin finns med i allt jag gör i mitt jobb och musiken är som en förlängning av detta, berättar hon. Det handlar om hur jag möter människor, oavsett om jag sitter på orgelläktaren eller leder en kör.

Vägen till kyrkomusikeryrket började under studietiden till musiklektare. Det var vid hennes systemans dop som Annelie blev så inspirerad av musikernas roll i gudstjänsten att tanken väcktes: ”det här vill jag göra”. Orgelstudier följde och så småningom kyrkomusikerutbildningen vid

Annelie Spånberger

Ersta Sköndal högskola.

Sedan dess har hon arbetat i flera församlingar, senast i Stenkvista-Ärle, och hon har en förkärlek för musikalisk bredd. Hon rör sig vant mellan olika genrer och improviserar gärna på gehör när noterna inte räcker till. I vår församling ser hon särskilt fram emot att få lära känna kyrkokören Pax Mariae och att få sitta vid läktarorgeln i kyrkan – en orgel hon redan vet är en fröjd att spela på.

Fakta om Annelie

Gör mig glad: Att umgås med familj och vänner, träna hundarna och lägga pussel (jag ser fram emot nästa pusselbyttardag i Mariefred!).

I växthuset: Njuter av att se årets odlingar växa och frodas.

Favoritpsalm: Psalm 249, ”Blott en dag” – den håller hur ofta jag än spelar den.

Musikaliskt tips: Körverket Ubi Caritas av Ola Gjeilo. ”Det är bland det vackraste jag vet.”

Motto i arbetet: ”Musiken kan finnas där orden inte når och vara en kanal för det gudomliga.”

Från ungdomskör till livslång sångglädje

Felix Rylander började sjunga i församlingens ungdomskör som tonåring. I dag, många år senare, är han fortfarande en självklar del av körlivet. För honom har musiken varit en kraft som burit genom livets olika skeden – i tro, gemenskap och vardag.

Felix minns sin första tid i ungdomskören med värme. Det var både spännande och lite nervöst att ta steget in, men snart blev repetitionerna något han såg fram emot. Musiken och gemenskapen skapade en trygg plats där han fick växa, både som människa och i sin tro.

Genom åren har körsången fått en allt djupare betydelse. För Felix är musiken mer än sång och toner – den är ett språk när orden inte räcker till. I psalmerna

Musiken som bro ... forts.

För Annelie är kyrkomusiken en självklar och viktig del av kyrkans liv. Hon beskriver musiken som mer än bara toner; den är en kanal för det gudomliga, särskilt där orden inte räcker till. Hon har sett musikens kraft i många sammanhang, inte minst i livets stora skeden som dop, vigslar och begravningar. Men kraften blir också tydlig i mötet med personer med demens, som plötsligt kan minnas och sjunga med i hela psalmtexter när många andra minnen har fallit bort.

När Annelie inte sitter vid orgeln eller möter församlingsbor, hittar hon sin energi i familjelivet, hundträning och i sitt nybyggda växthus där årets odlingar nu har tagit fart.

Vi hälsar Annelie varmt välkommen till oss!

finns både glädje och sorg, hopp och vila. Vissa sånger har följt honom genom livet och fått ny innebörd i takt med att erfarenheterna blivit fler.

– Musiken ger mig ett sätt att uttrycka mig när ord inte räcker, förklarar Felix.

Gemenskapen i kören är något som Felix lyfter fram som det allra viktigaste. Att sjunga tillsammans skapar en särskild samhörighet, inte minst i kyrkorummet. Där möts människor i olika åldrar och livssituationer, förenade i samma sång. Körlivet har också blivit en plats där traditioner förs vidare och där nya generationer får ta plats.

Felix har sett hur kyrkans musik förändrats genom åren, men han upplever att kärnan är densamma. Musikens uppgift är fortfarande att bära församlingens bön och lovsång – och att öppna rum för eftertanke och tröst.

– Att sjunga tillsammans binder oss samman på ett sätt som ord aldrig kan, betonar han.

När han blickar tillbaka på sin långa tid i kören är det med stor tacksamhet. Musiken har funnits där i både glada och svåra stunder, som en stadig följeslagare genom livet. Och till den som funderar på att börja sjunga i kör har han ett enkelt råd:

– Våga börja sjunga. Musiken ger så mycket mer än man tror – glädje, gemenskap och mening.

Josephine Hiller

Psalmen i hjärtat ... forts.

Psalm 219 "Jag skulle vilja våga tro"

När jag först började gå i kyrkan, bara för några år sedan, spelades psalmen 219. Under tiden psalmen spelades visste jag att den skulle bli en av mina favorit psalmer. Den beskrev det jag kände precis då, precis vid det tillfället.

Jag var ny i tron och var osäker på vad jag trodde. "Jag skulle vilja våga tro men vem törs göra så?" är en del av psalmen som tilltalade mig väldigt starkt. Det var en trygghet att vi sjöng (som jag tolkar psalmen) om osäkerhet inom tron i själva Kyrkan. Att det inte är så lätt och självklart för alla. Psalmerna fick mig att känna mig sedd och välkommen på ett sätt som fick mig att fortsätta vilja gå till kyrkan.

Jag tror att många, framför allt ungdomar, kan relatera till psalm 219. Att bära på en längtan efter något som känns svårt eller långt borta – en längtan till något större. Att hoppas och vilja tro att Gud finns.

Vilma Hult Törnlund, ungdoms-ledare

Psalm 27 "Du är större än mitt hjärta"

Min favoritpsalm är nummer 27: "Du är större än mitt hjärta, du som allting kan och vet ..." De orden bär mig. De påminner om att Gud är större än mina tvivel, min oro och mina begränsningar.

Vi människor lever ofta som om allt hängde på oss – som om vi själva måste bära ansvaret för att lösa varje problem och alltid veta vad som är rätt. Det är lätt att tro att styrka handlar om att klara sig själv.

Men psalmen pekar på en annan väg. Den inbjuder oss att stanna upp, lyssna och lita på att Gud ser längre än vi gör. Att Gud vet – också när vi inte förstår. Att våga lämna allt i Guds händer är inte att ge upp, utan att finna vila och förtrostan i att vi inte bär livet ensamma.

Florence Gatherer

Påskens budskap: Hopp i svåra tider

Vi lever i en värld som ofta känns mörk, fylld av konflikter och oro. I ett sådant läge kan påskens budskap om uppståndelse kännas avlägset – eller vara just det vi behöver mest.

Påskan börjar inte i glädje utan i mörker. Långfredagen handlar om att förlora allt: trygghet, hopp och till och med livet självt. Det är en dag som rymmer all världens smärta. Om berättelsen hade slutat där, skulle den bara vara en spegel av vår egen oro. Men påskens kärna är att mörkret aldrig får sista ordet.

Uppståndelsen är inte bara en historisk händelse vi minns; det är en protest mot hopplösheten. Att fira påsk idag är att våga tro på att det finns en kraft som är starkare än hat, våld och död. Det är en påminnelse om att hur hårt vintern än håller sitt grepp, så spränger våren till slut fram genom den frusna jorden.

Den tomma graven bär ett löfte: inget mörker är så tätt att ljuset inte kan tränga igenom. Det ger oss mod att vara ljus för varandra. Att livet vinner över döden betyder inte att det svåra försvinner, men att det inte är slutet. Vi ser det i den utsträckta handen, i gemenskap som håller fast vid hoppet, i barnets skratt trots allt.

Påskens budskap är en envis försäkran om att Gud finns mitt i det brutna. Genom uppståndelsen har döden förvandlats från en slutstation till en genomgång. Det ger oss en tröst som inte bara är en flykt från verkligheten, utan en kraft att leva i den. När vi tänder påskljuset i den mörka kyrkan under påsknatten, ser vi hur en enda liten låga kan lysa upp ett helt rum. Så är det också med hoppet. Det börjar ofta i det lilla, men det bär på kraften att förändra allt.

Låt oss i år fira påskan som en manifestation för livet. Låt oss påminna varandra om att vi inte är lämnade ensamma i mörkret. Livet har vunnit, livet vinner, och livet kommer att vinna. Låt påskens hopp bli vår styrka, idag och alla dagar.

Josephine Hiller

Från mörker till ljus:

En vandring genom stilla veckan

Påskan är kyrkoårets största drama. Det är en vecka då vi genomlever hela det mänskliga känsleregistret – från jubel och gemenskap till förtvivlan, tystnad och slutligen ett gränslöst hopp. Men vad är det egentligen som händer under de olika dagarna?

Palmsöndagen – Hyllningen

Resan börjar med att Jesus rider in i Jerusalem på en åsna. Folket jublar och strör palmkvistar på marken. Det är hoppets dag, men också början på slutet. I kyrkan firar vi ofta med glada psalmer – väl medvetna om att stämningen snart kommer att vända.

Dymmelonsdagen – Stillheten sänker sig

Namnet ”dymmel” kommer från de träkläppar, dymlar, som man förr satte i kyrkklockorna för att dämpa ljudet. Under onsdagen skulle allt vara tyst och stilla inför påskens allvar. Det är en dag för rannsakan; sveket ligger i luften, då detta traditionellt är dagen då Judas planerade att förråda Jesus.

Skärtorsdagen – Gemenskapens måltid

Namnet ”skär” betyder ren och syftar på att Jesus tvättade lärjungarnas fötter. Det var under denna kväll som nattvarden instiftades. Det är en kväll präglad av närhet och gemenskap, men som ofta avslutas i kyrkan med att altaret ”kläds av” – ljus, blommor och dukar tas bort för att symbolisera hur Jesus utlämnas och lämnas ensam.

Långfredagen – Den stora tomheten

Namnet talar för sig självt: det var en lång och tung dag. Vi minns Jesu korsfästelse och död. Det är den enda dagen på året då vi inte firar nattvard i Svenska kyrkan. Kyrkorummet står naket, ofta prytt med endast fem röda rosor som symboliserar Jesu fem sår.

Påskafton – Väntan i mörkret

Det är den tysta dagen mellan död och liv. Kyrkan står stilla. Lärjungarna sörjer och hoppas på samma gång. Påskafton påminner oss om att vi ofta lever just där – i mellanrummet mellan det vi förlorat och det vi ännu

inte ser. Det är trons mest sårbara punkt: att vänta.

Påsknatten & Påskdagen – Livets seger

När mörkret är som tätast vänder det. Under påsknatten tänds det stora påskljuset – en symbol för att Kristus är uppstånden. Påskdagen är glädjens dag! Vi firar att döden inte fick sista ordet och att livet har vunnit. Det är kristenhetens största fest.

Annandag påsk – Mötet

Dramat är över, men berättelsen fortsätter. Annandagen handlar om de lärjungar som mötte den uppståndne Jesus på vägen till Emmaus. Det är en dag för eftertanke: Hur ser vi spåren av det gudomliga i vår egen vardag?

Visste du att...

Påskan infaller alltid den första söndagen efter den första fullmånen efter vårdagjämningen. Därför flyttar den sig i kalendern varje år!

Att bära med sig genom veckan:

- Vad behöver jag släppa taget om?
- Var behöver jag mod?
- Vad i mitt liv längtar efter uppståndelse?

Pesach och den kristna påsken

Den judiska påsken, pesach, och den kristna påsken har ett gemensamt ursprung men olika fokus. Båda högtiderna bär på berättelsen om befrielse, men de tolkar den utifrån olika erfarenheter av Guds handlande i historien.

Pesach firas som ett minne av Israels befrielse ur Egypten. Påskmåltiden bestod ursprungligen av lammet, det osyrade brödet och bittra örter – tecken på slaveri, befrielse och Guds ingripande (2 Mos 12:3–11, 12–39).

Den kristna påsken tar sin början i samma berättelse men tolkas i ljuset av Jesu liv, död och uppståndelse. Enligt evangelierna

firade Jesus påsk tillsammans med sina lärjungar strax före sin död. Under denna måltid instiftas en ny tolkning: brödet och vinet knyts till Jesu kropp och blod, och korsfästelsen förstås som ett offer ”en gång för alla”.

Jesu uppståndelse på tredje dagen är centrum i den kristna påsken. Här fördjupas befrielsemotivet: det handlar inte bara om befrielse från yttre förtryck, utan från synd, död och hopplöshet.

Pesach och den kristna påsken delar språk och symbolik – lamm, måltid, minne och befrielse – men skiljer sig i teologisk betoning. Medan pesach blickar tillbaka på

JOSEPHINE HILLER

Jesus delade den sista påskmåltiden med sina lärjungar.

uttåget ur Egypten, ser den kristna traditionen detta skeende som en förebild som fullbordas genom Jesus (2 Mos 12:3–14, Joh 11:25–26).

Josephine Hiller

Matsa – brödet som bär på frihetens historia

I centrum av det judiska påskfirandet, pesach, står det osyrade brödet: matsa. Det är ett enkelt bröd, bakat på endast mjöl och vatten utan jäst eller surdeg. Bakom dess enkla yta döljer sig en berättelse om brådska, hopp och Guds ingripande.

En måltid i all hast

Matsan påminner om den natt då israeliterna lämnade slaveriet i Egypten. De hade så bråttom att de inte hann låta degen jäsa (2 Mos 12:39). Därför kallas det ofta för ”brådskans bröd”. Vid pesachmåltiden (seder-måltiden) bryts matsan som en konkret påminnelse om att Gud förde sitt folk från fångenskap till frihet.

Från pesach till nattvarden

För oss som firar kristen påsk har matsan en särskild innebörd. När Jesus instiftade nattvarden under den sista måltiden med sina lärjungar, var det just det osyrade

MAGNUS ARONSON/IKON

brödet han tog i sina händer, tackade Gud för och bröt.

Genom matsan ser vi sambandet mellan:

Gamla förbundet: Befrielsen från det fysiska slaveriet i Egypten.

Nya förbundet: Befrielsen från synd och död genom Jesus Kristus, som kallas ”Guds lamm”.

Ödmjukhetens bröd

Inom den bibliska symboliken står jäst ofta för stolthet eller synd som ”sväller upp”. Det osyrade brödet blir därför en symbol för renhet, sanning och ödmjukhet. Att äta matsa är att skala bort det överflödiga och fokusera på det väsentliga – vår tillit till Gud.

MATSA

6 dl grahamsmjöl (eller 3 dl grahamsmjöl och 3 dl kornmjöl)
2,5 dl vatten

1. Blanda mjöl och vatten med en träsked.
2. Sikta lite mjöl över degen, mjöla händerna och knåda den försiktigt i ca 3 minuter.
3. Dela degen i 6 -8 bitar, och forma dem till runda bollar med mjöliga händer.
4. Smörj en bakplåt, lägg på degbollarna och platta ut dem till kakor, cirka 12–13 cm i diameter. Använd en kavel för att få dem jämna och släta.
5. Nagga kakorna med en gaffel så att de inte sväller under gräddningen.
6. Grädda i 250 °C i ugnen i cirka 10 minuter.
7. Ta ut kakorna och servera direkt om du vill ha dem mjuka. Vill du ha dem torrare låter du dem stå kvar i den avstängda ugnen och svalna långsamt.

OBS: För att brödet ska kunna serveras under den judiska påsken får det inte ta mer än 18 minuter från det att mjölet blandas med vatten tills degen är knådad och placerad i ugnen.

Pisanki och Pysanky – färgglada påskägg

I både Polen och Ukraina finns en lång tradition av vackert dekorerade påskägg. I Polen kallas de pisanki och i Ukraina pysanky. Namnet kommer från ordet för ”att skriva”, eftersom man ritar mönster och symboler på äggen med hjälp av vax och färg.

Tillverkningen av pisanki och pysanky är noggrann och tidskrävande. Man använder ett särskilt verktyg (på ukrainska kallat kistka) för att rita mönstren i vax. Därefter färgas ägget i flera steg. Vaxet skyddar de underliggande färgerna och när det slutligen smälts bort framträder det detaljerade mönstret.

Varje mönster bär på en särskild betydelse:

Solsymboler står för liv och ljus.

Blommor och blad symboliserar hopp och fruktbarhet.

Kors och andra kristna symboler påminner om påskens budskap.

Pisanki och pysanky används både som påskdekorationer och som gåvor till familj och vänner. De är inte bara vackra konstverk, utan också starka symboler för liv, hopp och pånyttfödelse. Traditionen sprider glädje och färg under påskhögtiden och är ett vackert exempel på hur kultur och tro möts i folkkonsten.

Josephine Hiller

Ägget, korset och livet – så hänger de ihop

I våra hem och traditioner finns symboler som återvänder varje år när våren närmar sig. De är folkliga, jordnära och djupt rotade i våra liv: riset som slår ut i grönt, äggen som målas och elden som värmer i övergången mellan vinter och vår. Ofta tar vi dem för givna, men bär vi dem varsamt kan de också öppna dörrar mot påskens kristna budskap.

Korset – kärlekens yttersta gräns

Korset är påskens mest dramatiska symbol. Det påminner oss om långfredagens allvar och om en Gud som inte backar för lidandet. Men i den kristna tron stannar vi inte vid korset som ett tecken på död. Det är snarare en symbol för en kärlek som går genom allt – till och med genom mörkret – för att nå oss. Korset är den fasta punkten som visar att ingen människa är övergiven i sin nöd.

Ägget – hoppet som spränger skalen

Om korset står för offret, står ägget för sprängkraften. Det slutna skalet som rymmer ett dolt liv har länge varit ett tecken på växtkraft. I kristen tradition får ägget tala om uppståndelsen – om livet som bryter fram där vi trodde att allt var slut.

Inom kyrkan har ägget länge liknats vid Jesu grav: ett slutet rum som plötsligt öppnas för att släppa ut nytt liv. När vi knackar hål på påskägget vid frukostbordet, gör vi faktiskt en liten, vardaglig påminnelse om uppståndelsen. Det är en symbol för att det som ser dött ut kan bära på början till något helt nytt.

Livet – den stora segern

När vi knyter samman korset och ägget ser vi påskens kärna: livet. Påsken handlar inte bara om något som hände för tvåtusen år sedan, utan om de ”påskhändelser” vi upplever här och nu. När vi reser oss efter ett nederlag, när försoning sker där det varit ovänskap, eller när vi ser de första vårblommorna tränga igenom den frusna jorden – då ser vi påsken hända.

Livet vinner. Det är budskapet som ekar från det tomma korset till det knäckta äggskalet.

- Korset påminner oss: Du är aldrig ensam i det svåra.
- Ägget påminner oss: Det finns hopp även där du inte ser det.
- Livet påminner oss: Framtiden är ljusare än vi tror.

När vi samlas kring påskens måltider – i hemmen och i kyrkans nattvard – hålls hela berättelsen samman. Brödet bryts, vinet delas. Sorgen får finnas, men den delas. Glädjen kommer, och den delas också. Gemenskapen bär oss när orden inte räcker.

Folkliga påsksymboler står inte vid sidan av tron, utan kan bli broar in i den. De hjälper oss att ana det stora genom det lilla, det heliga genom det välbekanta. Kyrkans uppgift är ofta just detta: att tolka och fördjupa, att visa hur Gud redan möter oss mitt i våra traditioner och i vår vardag.

När våren spirar och påsken firas finns en öppen inbjudan – till stillhet och eftertanke, till gemenskap och hopp.

Du är varmt välkommen att dela påskens gudstjänster och möten i kyrkan, att tända ett ljus, lyssna till berättelsen och låta påskens hopp få rum i ditt eget liv.

Josephine Hiller

Upplev Påskens drama på Torget i Mariefred

Välkommen till en unik utomhusutställning där bibelns berättelser blir synliga för ögat. Under påskens helgdagar gestaltar vi de centrala händelserna i den kristna traditionen med hjälp av bibliska figurer, mitt i hjärtat av Mariefred. Genom historiska miljöer i miniatyr får vi följa vandringen från gemenskapen vid nattvardsbordet på skärtorsdagen, via långfredagens mörker, till påskdagens hoppfulla budskap.

Varje dag ställs en ny scen ut som följer dagens bibeltext – en möjlighet för eftertanke, samtal och en stunds stillhet mitt i vardagen. Utställningen passar alla åldrar och är ett fint sätt att bekanta sig med påskens innebörd under en promenad genom staden.

Program & Tider

Skärtorsdag 2 april Gemenskap & Avsked
kl. 15.00 – 17.00

Långfredag 3 april Korset & Försoningen
kl. 13.00 – 14.30

Påskafton 4 april Väntan & Stillhet
kl. 11.00 – 12.30

Påskdagen 5 april Uppståndelsen & Livet
kl. 13.00 – 14.30

PÅSKDAGEN

MÄSSA & PÅSKLUNCH MED ÄGGJAKT

Söndagen 5 april

Kl. 11 firar vi Påskdagsmessa i kyrkan

Därefter samlas vi till gemenskap kring påsklunch.

Kl. 12:30 Påsklunch i församlingshemmet

Vi delar en festlig påskmåltid i glädjen

För barnen anordnas äggjakt.

Kostnad: 75 kr för vuxna; barn gratis

Samtliga intäkter går oavkortat till Act Svenska kyrkans fasteinsamling.

Antalet platser till påsklunch är begränsat.

Anmälan senast måndagen den 30 mars till:

josephine.hiller@svenskakyrkan.se
eller 076 803 0088

Påsk i Mariefreds församling (i kyrkan om inte annan plats anges)

29 mars Palmsöndag

kl. 11 Högmässa

2 april Skärtorsdag

kl. 18:30 Skärtorsdagsmessa "Den nya förbundet" (altarets avklädande)

3 april Långfredag

kl. 11 Långfredagsgudstjänst "Korset",

4 april Påskafton

kl. 23 Påsknattsmässa "Genom död till liv" (altarets påklädande)

5 april Påskdagen

kl. 11 Påskdagsmessa "Kristus är uppstånden"

kl. 12:30 Påsklunch samt äggjakt, församlingshemmet (särskild anmälan)

6 april Annandag påsk

kl. 11 Gudstjänst "Möte med den uppståndne"

kl. 11 Pilgrimsvandring (se info nedan)

PILGRIMSVANDRING

Annandag påsk måndag 6 april kl. 11.00

Vi inleder med att tillsammans fira gudstjänst i Mariefreds kyrka kl. 11

Efter gudstjänsten påbörjar vi en vandring i fotspåren av de lärjungar som gick från Jerusalem till byn Emmaus.

Vi vandrar och minns hur Jesus slog följe med dem, även om de till en början inte kände igen honom.

Ta med matsäck för två stopp.
Sträckan är ca 6 km.

Vi går i Hjorthagen om vädret tillåter.

Kontakt:

marianne.lindgren@svenskakyrkan.se
eller 076 809 9688

Palmsöndag i Filippinerna – där tron och konsten blomstrar

I Filippinerna är palmsöndagen (Linggo ng Palaspás) en färgstark och djupt rotad tradition som markerar starten på Semana Santa (stilla veckan). Det är en av de mest visuella och folkfyllda dagarna i det filippinska kyrkoåret.

Palaspas – Ett hantverk av hopp

I Sverige bär vi på videkvistar, men i Filippinerna, ett av världens största katolska länder, har förberedelserna pågått i dagar. Den dominerande katolska befolkningen tar hantverket på största allvar. Över decennier har konsten att fläta palmblad lyfts till en helt ny nivå. Det är inte bara enkla blad som viftas; det är avancerade skulpturer. Genom att använda de unga, ljusgröna bladen från kokospalmen – som både har en vacker färg och är mer smidiga och lätta att arbeta med – skapar hantverkarna allt från intrikata kors till små fåglar och blommor.

Processionen: Ett böljande hav

Själva firandet börjar ofta med en

Tusentals filippinier viftar med sina konstnärliga palaspas när processionen drar förbi.

JOSEPHINE HILLER

JOSEPHINE HILLER

Palmsöndagens procession levandegör bibelns ord på Filippinernas gator.

stor procession utanför kyrkan. På många platser leds tåget av en präst som rider på en häst (eller ibland en riktig åsna) för att efterlikna Jesu intåg i Jerusalem. I vissa församlingar bär man istället fram en staty av Jesus på åsnan, kallad Humenta.

Längs processionsvägen lägger kvinnor ut sina tapis (traditionella förkläden eller tygstycken) på marken för prästen eller statyn att gå på – precis som folket i Jerusalem spred sina mantlar framför Jesus.

Det är ett rörande ögonblick när tusentals människor samtidigt höjer sina konstverk och viftar med dem i luften. När prästen går förbi stänker han vigtt vatten över både palmerna och människorna – en välsignelse som markerar starten på den heliga veckan.

Entreprenörskap

Har man inte tid eller kunskap att

fläta själv? Ingen fara. Utanför kyrkorna står flitiga försäljare med sina ställningar fulla av vackra kreationer. I det moderna Filippinerna har traditionen också flyttat ut på nätet. Veckor innan palmsöndagen dyker annonser upp på sociala medier där skickliga hantverkare visar upp årets olika ”styles” och mönster som man kan förbeställa.

Symbolen som stannar kvar

De välsignade palmerna bärs sedan hem i triumf. De sätts upp vid dörrar eller fönster som en symbol för tro och skydd. Där får de sitta, torka och blekna under året, tills de nästa år lämnas tillbaka till kyrkan för att brännas. Cirkeln sluts när askan från förra årets konstnärliga palmer används för att teckna korset i pannan på askonsdagen.

Josephine Hiller

Försäljning av handflätade palmer inför palmsöndagens stora folkfest.

JOSEPHINE HILLER

Pasaka – påskens hopp i kenyansk tradition

I församlingshemmets stilla vardag bär Florence med sig minnen av en helt annan påsk – en högtid fylld av trummor, dans, grilldoft och stark gemenskap. Här berättar hon om hur Pasaka firas i Kenya, där tron genomsyrar livet och glädjen tar plats med hela kroppen.

I församlingshemmets kök doftar det kaffe och nybakat bröd. Florence står vid diskbänken och torkar av en bricka. Hon har bott i Sverige i nästan tjugo år nu och arbetstränar i församlingen, men när samtalet kommer in på påsken förflyttas hon snabbt långt härifrån – hela vägen till Kenya.

Hon beskriver hur tron genomsyrar vardagen i hennes hemland. I Kenya är kristendomen djupt förankrad och kyrkan fungerar som hjärtat i många lokalsamhällen. Tron är inte något som begränsas till söndagar, förklarar hon, utan en självklar del av livet – en vägledning och en källa till gemenskap och stöd. Det märks att hon talar om något som fortfarande lever starkt inom henne.

Påsken – Pasaka på swahili – är en av årets allra största högtider, jämförbar med julen. Den föregås av fastan, en period av stillhet, reflektion och bön. Men när påskhelgen väl infaller sker en tydlig förvandling. Det som varit återhållsamt och eftertänksamt övergår i fest och glädje.

Långfredagen bär ett allvar. Många går i kyrkan och på flera håll hålls så kallade korsvägsvandringar, där människor tillsammans vandrar genom byar och städer för att minnas Jesu lidande. Det är en dag präglad av stillhet och eftertanke. Men på Påskdagen förändras allt. Kyrkorna fylls till

bristningsgränsen och gudstjänsterna blir långa, livfulla och rytmiska. Sången är stark, köreerna engagerade och dansen en naturlig del av firandet. Gudstjänsterna kan pågå i flera timmar – inte av plikt, utan av glädje. Firandet handlar om att tillsammans uppleva och uttrycka uppståndelsens hopp.

Efter kyrkan fortsätter festligheterna i hemmen. Påsken är en viktig tid för återvändande. Många som arbetar i städerna reser hem till sina hembyar, ”upcountry”, för att träffa släkt och vänner. Det är en tid för återförening och gemenskap över generationerna.

Maten har en självklar plats i firandet. På påskbordet finns ofta nyama choma – grillat kött, vanligtvis get eller lamm – en rätt som hör till varje större fest. Till det serveras ugali, den fasta majsgröten som är basföda i stora delar av landet, och kachumbari, en

När fastan övergår i påskfest fylls luften av rytmisk musik och doften av nylagad mat. Här samlas familj och vänner ”upcountry” för att fira uppståndelsens hopp tillsammans.

Florence Gatherer

frisk sallad med tomat och lök som ger både färg och syra åt måltiden. Rätterna är enkla men smakrika och bär på minnen av familj, skratt och samtal långt in på kvällen.

När Florence berättar blir det tydligt att påsken i Kenya är mer än en högtid i kalendern. Det är en tid då tron, musiken, maten och gemenskapen flätas samman och skapar en helhet. Här i det svenska församlingshemmet är tempot lugnare och uttrycken annorlunda, men i hennes berättelse lever fortfarande trummornas rytm, kyrkans sång och doften av grillat kött i den varma kvällsluften.

På så sätt bär hon med sig två världar – och låter dem mötas i påskens gemenskap.

Josephine Hiller

Lilla Kyrktrappan

Josephine Hiller

Hej alla barn!

Nu är vi i en spännande tid i kyrkan. Här är lite koll på vad som händer:

Fastan – En tid att tänka efter
Innan påsken kommer är det Fastan i 40 dagar. Det är som en lång förberedelse.

Vad gör man? Man kan försöka vara en extra bra kompis, hjälpa till hemma eller kanske pausa från godis eller skärmar för att istället ha tid att tänka på Gud och på andra.

Varför? För att göra plats i hjärtat för det som verkligen är viktigt.

Påsken – Livets stora fest!

Sedan kommer påsken! Det är den gladaste högtiden på hela året för oss i kyrkan.

Varför firar vi? Vi firar att Jesus dog på korset för vår skull, men att han sedan blev levande igen!

Seger! Det betyder att livet och kärleken vinner över allt det som är mörkt och tråkigt. Därför ropar vi: "Jesus är uppstånden!"

Varför ser vi ägg överallt?

Har du lagt märke till att det finns ägg nästan överallt när det närmar sig påsk? Vi ser färgglada pappägg fyllda med godis, små chokladägg i affärerna och vackert målade ägg som dekoration i riset. Men varför är just ägget så viktigt för påsken?

Påskägget är en symbol för nytt liv. Det kan se dött och hårt ut på utsidan, nästan som en liten sten. Men vi vet att inuti ett riktigt ägg finns det liv som väntar på att få komma ut!

I kyrkan påminner ägget oss om den allra första påsken. Då låg Jesus i en grav som var stängd

med en stor och tung sten, och allt kändes mörkt och hopplöst. Men precis som en liten kyckling pickar sig ut ur sitt hårda skal, lämnade Jesus den tomma graven och blev levande igen.

Livet vann över döden, och det är därför vi firar med ägg – som ett tecken på hopp och nytt liv!

Orgeln: instrumentens drottning!

Det där jättestora instrumentet som sitter högt upp på väggen i kyrkan är orgeln! Den är som en hel orkester i en enda maskin! Den fungerar nästan som våra lungor.

Luft och fläkt: Förr i tiden fick någon stå och trampa för att få in luft, men idag sköter en elektrisk fläkt det.

Piporna: Luften blåser in i stora och små rör som kallas för orgelpipor.

Ljudet: De längsta piporna ger ett mörkt ljud som får hela golvet att darra, medan de minsta piporna (små som sugrör!) piper ljust som små fåglar.

En vinterdikt

Av Marcus Rygran, 8 år

Snön har lagt sitt kalla täcke
över stadens gator.

Ute kraxar även skator.

Himlen färgas vackert blå,
jag blir extra glad då.

Isen blir hal och kall
i mörkets hall.

act Från dina händer till där det händer

Svenska kyrkan

Act Svenska kyrkans fasteaktion/kampanj pågår varje år med start på fastlagssöndagen och avslutas på palmsöndagen. I år 2026 infaller den perioden 15 februari – 29 mars. Fasteaktionens tema är "Från dina händer till där det händer". Just nu lever 300 miljoner (!) medmänniskor i djup kris utan tillgång till det mest nödvändiga och vårt uppdrag tillsammans som mänsklighet, som kyrka, som engagerade medmänniskor över hela världen är att finnas där det händer och att också göra allt vi kan för att katastrofen aldrig enska inträffa. I det uppdraget behövs vi alla! Det är de människor som befinner sig mitt i en katastrof som är först att agera och som bäst ser vilka behoven är. Act:s insatser säkrar upp att människor får verktyg och kunskap att agera både i det akuta skedet och i det stärkande och förebyggande arbetet. I kampanjen vill man belysa människors mod och vilja att agera medmänskligt. Med allas våra gåvor här hemma, vill act vara den hand som når de som med sina händer räddar liv och ger hopp – mitt i katastrofen.

Även om insamlingen avslutats när det här numret av Kyrktrappan hamnar i din brevlåda så kan du alltid ge en gåva till act som ständigt arbetar både med akuta och långsiktiga insatser. Här kan du läsa mer om Act Svenska kyrkan:

Act Svenska kyrkan....

- Drivs av tron att alla människor har lika värde.
- Arbetar för alla människors rätt till mat, försörjning, trygghet, utbildning, hälsa och tro.
- Finns ofta på plats redan innan katastrofen inträffar - och stannar kvar efter den.
- Arbetar för rättvisa, fredliga och demokratiska samhällen som ger människor som lever i utsatthet, förutsättningar att själva förändra sina liv.
- Kontrolleras av svensk insamlings kontroll – vi hanterar gåvor på ett ansvarsfullt sätt.

- Är medlem i ACT-alliansen Action by Churches Together som är ett globalt samarbete mellan kyrkor och kyrkorelaterade organisationer, för katastrofinsatser, utveckling och påverkan.

Källa och läs mer: <https://www.svenskakyrkan.se/act/kampanj/fasteaktionen>

Ett varmt tack till alla givare i Mariefred!

60,8 miljoner kr

samlades in till Act Svenska kyrkans julinsamling
- ett nytt rekord i kampanjens historia.

Under 2025 har engagemanget för Act Svenska kyrkan också varit fantastiskt här i församlingen. Tillsammans har vi i Mariefred samlat in totalt.

87 995 kronor

Summan är ett resultat av både generösa kollekter vid våra gudstjänster och olika riktade insamlingar under året. Varje krona bidrar till Acts arbete för att bekämpa hunger, fattigdom och förtryck runtom i världen. Tack för att du är med och sprider hopp!

Ditt medlemskap i Svenska kyrkan gör skillnad

Som medlem är du med och skapar en levande kyrka. Det är tack vare dig som vi kan fira gudstjänst, erbjuda stödande samtal och hålla vårt vackra kyrkorum öppna för alla. Genom ditt stöd möjliggörs också ett rikt musikliv och en trygg plats för både unga och gamla i vår församling.

Genom ditt medlemskap är du med och skapar gemenskap, hopp och omtanke – lokalt här hos oss och i samhället i stort. Det gör det möjligt för kyrkan att finnas till i livets alla skeden: vid dop och bröllop, i sorg och kris, i vardag och högtid.

Tack vare medlemskapet kan vi:

- fira gudstjänster och hålla kyrkan öppen för stillhet, bön och möten
- fira/erbjuda kyrkliga handlingar (dop, vigsel m.m)
- erbjuda stöd till barn, unga, äldre och ensamma
- arrangera konserter och utställningar
- bidra till diakoni och medmänskligt engagemang

Visste du att...?

När du betalar din kyrkoavgift bidrar du också till den internationella hjälpen vid katastrofer, men den absoluta majoriteten av pengarna stannar kvar i vår församling för att driva den verksamhet du ser i Kyrktrappan.

Tack för att du är med. Utan dig skulle vår församling vara en mycket tystare och lite kallare plats.

Välkommen in – som du är.

Bli medlem

I Svenska kyrkan finns plats för dig som har frågor om tro och liv, vill engagera dig eller stötta arbetet för en rättvis värld, vill konfirmera dig, vill sjunga i kör eller vara med på barnverksamhet.

Ta kontakt med oss på 0159-10190 eller maila: mariefreds.forsamling@svenskakyrkan.se om du vill bli medlem i Svenska kyrkan

KYRKLIGA ORD

Psalm - Den absolut vanligaste formen av kyrkosång, samlad i psalmboken. Det är sånger som hela församlingen sjunger tillsammans.

Lovsång - Sånger som hyllar Gud. I mer moderna kyrkliga sammanhang syftar det ofta på en specifik genre (Praise & Worship).

Hymn - En högtidlig lovsång, ofta med rötter i antiken eller medeltiden.

Antifon - Växelsång mellan två grupper (t.ex. kör och församling) eller mellan en solist och grupp.

Rekviem - En dödsmässa eller musik skriven för en begravningsgudstjänst.

Oratorium - Ett stort musikaliskt verk för kör, orkester och solister med ett religiöst tema (liknar en opera men utan scenografi).

Gloria - Lovsången ”Ära vare Gud i höjden”.

Credo - Trosbekännelsen, som ofta sjungs eller läses rytmiskt.

Orgel - Kyrkans huvudinstrument, ofta kallat ”instrumentens drottning”.

Kyrkomusiker - Samlingsnamn för de anställda som ansvarar för musiken.

Organist - En musiker som spelar orgel (kräver ofta högre utbildning).

Kantor - En kyrkomusiker som leder sången och ofta ansvarar för körverksamheten.

Introitus - Ingångsmusik eller en ingångsantifon.

Preludium - Inledande musikstycke innan gudstjänsten börjar.

Postludium - Det avslutande musikstycket som spelas (ofta på orgel) när gudstjänsten är slut och folket går ut.

Framför det putsade bostadshuset i ett och ett halvt plan, som lades i aska 1964, står godsägaren Oskar Hallberg.

Ett ögonblick i Mariefreds historia

I varje nummer lyfter vi fram en bild ur Mariefreds förflutna – ett ögonblick fångat av kameran som berättar om livet som det en gång var. Med hjälp av Mariefreds Hembygdsförenings bildskatt får vi glimtar av stadens historia, människor och miljöer. Välkommen att följa med på en resa bakåt i tiden!

Bondängen:

Från kunglig slottsrote till statlig anstalt

Vid Mälarens strand, i skuggan av Gripsholms historiska glans, vilar Bondängen – en plats vars resa speglar det svenska samhällets förvandling. Från 1700-talets gemensamma slätterängar, via godsägare Oskar Fredrik Hallbergs gyllene era av mönsterjordbruk, till dagens slutna kriminalvårdsanstalt, bär marken på berättelser om plikt och jord. Här skildras Bondängens väg från en integrerad del av den kungliga slottsroten till att bli en sluten värld, och hur det stolta herresätet slutligen gick ur tiden för att ge plats åt statens behov.

Av hävd har markerna kring Mariefred tjänat kronan och lokalsamhället. Bland dessa intar Bondängen en särställning – en plats vars historia löper från 1700-talets bygemenskap, via ett glansfullt mönsterjordbruk under 1800-talet, till dagens anstalt.

Namnet vittnar om ursprunget som en gemensam resurs. Redan på 1700-talet tillhörde marken Gripsholms kungliga slottsrote. Sannolikt uppstod namnet då bönderna i byarna Edsala, Harby, Viggeby och Ärnäs här hade sina gemensamma ängar för höslätter och bete under slottets domäner.

Under 1800-talets senare hälft genomgick Bondängen en total förvandling från utmark till en högklassig gård. Den 10 november 1876 inflyttade inspektoren Per Adolf Kjellman, född i Skaraborgs län, vilket markerade starten på en period av intensivt fastighetsförvaltande och modernisering av jordbruket.

Den mest tongivande gestalten var dock godsägaren Oskar Fredrik Hallberg (1857–1931). Hallberg övertog gården vid endast 27 års ålder och ägnade sitt liv åt att uppodla den till ett mönsterjordbruk. Särskilt framstående var hans passion för trädgårdsskötsel och fruktodling, vilket satte en tydlig visuell prägel på landskapet som delvis lever kvar än idag.

Hallberg var även en centralpelare i Kärnbo kommun. Som ordförande i kommunalnämnden, fattigvårdsstyrelsen och kyrkovärd under tre decennier, bar han ett tungt ansvar för bygdens utveckling. Hans bortgång 1931 markerade slutet på en epok, vilket manifesterades i en storslagen begravning där både representanter för Gripsholms slott och frimurarlogen deltog för att hedra den siste store godsägaren.

Efter Hallbergs tid förvaltades gården av hans dödsbo tills den 1945 köptes av Gustav Hensfors. Snart riktade dock staten blicken mot Bondängen för att möta behovet av moderna anstalter. Marken överfördes till Domänverket och Kriminalvårdsstyrelsen, och som ett slutgiltigt tecken på den nya eran brändes den anrika huvudbyggnaden ned 1964.

Idag utgör Bondängen platsen för Anstalten Mariefred (säkerhetsklass 2). Mycket av den historiska karaktären i landskapet är bevarad, men de öppna ängarna omgärdas nu av säkerhetsstängsel. Anstalten profilerar sig genom arbete med unga lagöverträdare, där yrkesutbildning bedrivs på samma marker som en gång utgjorde Hallbergs stolta livsverk.

Bengt Rundgren

Fotografiet i artikeln publiceras med tillstånd av och tillhör Mariefreds Hembygdsförening.

Kontakt

Svenska kyrkan i Mariefred

Bergsgatan 1, 647 30 Mariefred
Mejl: mariefreds.forsamling@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/mariefred
Tel. 0159 – 101 90, säkrast mån, ons, tors kl. 10.00 – 12.00
(ej månd midsommar – aug)

Församlingshemmet

Djurgårdsgatan 11, 647 30 Mariefred
Vardagar, är dörren upplåst är du välkommen in.
Mottagning med personal på plats för frågor eller bokningar:
torsdagar kl. 10.00 - 12.00
Husmor Anna Blomstedt, tel. 073-044 84 63
Församlingsvärdinna Christine Roos, tel. 073-040 68 60

Kyrkogårdsexpeditionen

Besöksadress: Ruddammsgatan 12
Leveransadress: Bergsgatan 1, 647 30 Mariefred
Mejl: mariefreds.kyrkogardsforvaltning@svenskakyrkan.se
Tel. 0159 – 102 69, säkrast mån, ons, tors kl. 10.00 – 12.00
Personal kyrkogården:
Arbetsledare Tommy Mattsson, tel. 076-803 55 06,
Malin Baggströms, 076 – 836 97 39,

Präster & diakon

Kyrkoherde Natalia Araya tel. 076-803 55 01
Komminister Monia Thuresson, tel. 076-803 55 02
Diakon Marianne Lindgren, tel. 076-809 96 88

Kör & Musik

Kyrkomusiker Frida Stjärnström / ungdomskör, barnkör,
Sång för hälsan tel. 076-803 55 04
Kyrkomusiker Annelie Spånberger / Pax Mariae kyrkokör,
tel. 076-803 55 03

Kyrkvaktmästare

Tommy Skymberg /fastighetsansvarig, tel. 076-836 97 38
Elvira Cobello-Pontén (tjänstledig)
Molly Freij (vikarie)

Barn- och familjeverksamhet

Församlingsassistent Ronja Fangréus / Öppen Förskola, Kyrkfritids
(föräldraledig).
Vik. församlingsassistent Katarina Lund / Öppen Förskola,
Kyrkfritids, barnkör, tel. 076-800 16 74
Församlingsassistent Josephine Hiller / Öppen Förskola, Kyrkfritids,
Kyrktrappan tel. 076-803 00 88

Konfirmander & Ungdomsverksamhet

Församlingspedagog Anci Näslund / KU, Meditation & rörelse,
Retreater tel. 076-836 58 00
Församlingsassistent Emilia Fäldt / Kyrkans Ungdom, Skolkontakter
tel. 076-803 61 65

Administration

Kommunikatör Pernilla Axelsson, tel. 073-035 16 30
Kanslist/Utredare Monica Lindell Rylén, tel. 076-803 00 41
Ekonom Helena Müller, tel. 076-803 00 45

POSTADRESS:

Mariefreds församling
Bergsgatan 1, 647 30 Mariefred

MEJLADRESSER: namn.efternamn@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/mariefred

Våra kyrkvärdar:

Anna-Christina Berggren
Agneta Berger
Molly Freij
Lukas Niemi
Ellen Nygren
Barbro Holmberg
Jaya Roos

Vill du också vara kyrkvärd?
Kontakta kyrkoherde Natalia Araya.

VI FINNS PÅ FACEBOOK

Hitta och följ oss här:
@svenskakyrkanmariefred

FÖLJ OSS PÅ INSTAGRAM

@mariefred_svenskakyrkan
och du taggar oss med
#mariefred_svenskakyrkan

KYRKTRAPPAN

ANSVARIG UTGIVARE

Natalia Araya

REDAKTION

Josephine Hiller
Marianne Lindgren
Monica Lindell Rylén

GRAFISK DESIGN

Josephine Hiller

PÅ OMSLAGSBILD

Frida Stjärnström
Foto: Josephine Hiller

TRYCK

Arkitektkopia

NÄSTA FÖRSAMLINGSBLAD
UTKOMMER OMKRING DEN 9 JUNI
MED TEMA: "SKAPELSE & HÅLLBARHET"
Om du vill bidra med något,
kontakta Josephine Hiller
josephine.hiller@svenskakyrkan.se